

Respons

Uganda: Politietterlysning og kausjon

Problemstilling/spørsmål:

- Hvordan etterlyser politiet i Uganda mistenkte?
- Har Uganda et landsdekkende fungerende digitalisert politiregister? I så tilfelle, er dette tilgjengelig for myndigheter i ulike deler av landet, herunder grensemyndighetene?
- Er man kjent med at etterlyste ugandere har blitt pågrepet ved inn- eller utreise?
- Benyttes kausjon for varetektsfengslede i Uganda? Hvilke saker dreier det seg i tilfelle om, og hvilket kostnadsnivå?

Etterlysninger

Ugandisk politi benytter fra tid til annen media – normalt de to ledende avisene *The Monitor* og *The New Vision* – til å publisere bilder og navn på mistenkte, hvilken forbrytelse de er mistenkt for å ha begått, og kunngjøre at de er etterlyst av politiet. Politiet kjøper annonseplass og benytter denne metoden for å appellere til befolkningen om å komme med informasjon som kan være relevant for å arrestere den mistenkte. I noen tilfeller utloves en dusør til den som har informasjon som leder til arrest av den mistenkte. Interpol er involvert dersom den mistenkte befinner seg i utlandet (Norges ambassade i Uganda, e-post 15. november 2010, 29. november 2010; Nsambu 2010). Annonsering er imidlertid kostbart, og vanligvis er det derfor den skadelidende eller saksøker som betaler for annonsen.

Politiregister

Uganda har ikke noe sentralisert, landsdekkende, digitalisert politiregister. Politiet opererer en rekke separate databaser som er koblet til ulike enheter eller seksjoner i politiet.

Dette innebærer at informasjonsutvekslingen internt i politiet kan være en stor utfordring. Disse databasene er bare benyttet av politiet og andre myndigheter har ikke tilgang til disse registrene (Norges ambassade i Uganda, e-post 15. november 2010; Mukembo u.å.; Uganda Police Force 2007).

Arrestasjoner

Kriminelle og mistenkte arresteres fra tid til annen på grensen (Norges ambassade i Uganda, e-post 15. november 2010; Ugandaonline.net 2010).

Kausjon

Kausjon er en grunnlovfestet rettighet i Uganda. For mindre alvorlige forbrytelser, det vil si forseelser hvor strafferammen er lavere enn to år, har man automatisk rett til kausjon dersom man har sittet i varetekt i 60 dager.¹ For alvorlige forbrytelser, det vil si forhold som kan medføre dødsstraff eller har en strafferamme på mer enn tre år, eksempelvis terrorisme, drap, forræderi eller væpnet ran, har man rett til kausjon etter 180 dagers varetekt. Kausjonsbeløpet avhenger av dommerens vurdering av hva som er et passende beløp, men normalt er det retten som avgjør hvor alvorlig forbrytelsen er, og vurderer hvor sannsynlig det er at vedkommende ikke forsvinner fra rettsprosessen (Norges ambassade i Uganda, e-post 15. november 2010; Norges ambassade i Kampala 29. november 2010; Nsambu 2010; Jansen 2008; Ssemwanga 2010). Fengslingen av Kizza Besigye, som var president Musevenis fremste politiske motstander ved valget i 2001 og 2006, er et eksempel på bruken av kausjon ved en alvorlig tiltale. Besigye ble arrestert i november 2005, og tiltalt for å ha samarbeidet med terrorister og for voldtekt. Han ble løslatt mot kausjon i januar 2006, og frikjent for voldtektsanklagene i mars 2006, mens forræderianklagene ble underkjent av den ugandiske grunnlovsdomstolen høsten 2010 (VOA 2010).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige kilder

- Jansen, Jaime (2008, 28. mars). *Uganda high court rules bail not a constitutional right*. Pittsburg: Jurist Legal News and Research, University of Pittsburg, School of Law. Tilgjengelig fra <http://jurist.law.pitt.edu/paperchase/2008/03/uganda-high-court-rules-bail-not.php> [lastet ned 14. desember 2010]

¹ Som mindre alvorlige forhold regnes for eksempel falsk forklaring, ryktespredning som skaper offentlig uro eller ordensforstyrrelse,

- Kiwawulo, Chris (2009, 5. juni). Uganda's most wanted suspects. *The New Vision*. Tilgjengelig fra <http://www.newvision.co.ug/D/8/12/683728> [lastet ned 14. desember 2010]
- Mukembo, David (u.å.). *Assessment of the contribution of records management in administration of justice in Uganda. A proposed research proposal submitted to ARMA as a requirement for a Graduate scholarship for a Master of Science in Information Science of Makerere University*. Kampala: Arma International. <http://www.armaedfoundation.org/pdfs/ASSESSMENT%20OF%20THE%20CONTRIBUTION%20OF%20RECORDS%20MANAGEMENT.pdf> [lastet ned 14. desember 2010]
- Nsambu, Hillary (2010, 20. september). Kaabong doctor released on bail. *The New Vision*. Tilgjengelig fra <http://www.newvision.co.ug/D/8/219/732578> [lastet ned 14. desember 2010]
- Ssemwanga, Fredrick (2010, 8. februar). Bail is everyone's constitutional right. *The New Vision*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201002090896.html> [lastet ned 14. desember 2010]
- Ugandaonline.net (2010, 3. juli). Chandi David Jamwa out on bail. *Ugandaonline.net*. Tilgjengelig fra http://www.ugandaonline.net/news/view/9436/chandi_david_jamwa_out_on_bail [lastet ned 14. desember 2010]
- Uganda Police Force (2007, oktober). *Uganda police force. Sector strategic plan for statistics (2006/07 - 2010/11)*. Uganda Police Force. Tilgjengelig fra <http://www.ubos.org/onlinefiles/uploads/ubos/pdf%20documents/PNSD/UPF%20SSP%20S.pdf> [lastet ned 14. desember 2010]
- Voice of America (2010, 14. oktober). Ugandan Court Dismisses Treason Charges Against Kizza Besigye. *VOA*. Tilgjengelig fra <http://www.du-africa.org/en/posts/ugandan-court-dismisses-treason-charges-against-kizza-besigye35.php> [lastet ned 14. desember 2010]

Muntlige kilder

- Norges ambassade i Kampala. E-poster 15. og 29. november 2010.

© Landinfo 2010

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.